

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Kossuth Lajos

1802 – 1894.

Több, mint száz éve, 1802. évi szeptember hó 19-én született meg Zemplén-megye egy kisközségében: Monokon a magyar nemzet messiása: Kossuth Lajos és 1894. március 20-án meghalt Turinban, idegen földön.

A nemzet megváltója 18 éve alussza már örök álmát annak az édes hazának földjében, melyet a varázslat szent ihletétől megérintett lelke szabadított fel a rabszolgaság gyötrő járma alól.

A világtörténelem csak egy embert mutat fel olyat, ki még életében megdicsőült és ez Kossuth Lajos. Hosszas számkivetése alatt, mikor a törpe utódok a magyar politikai élet szándékosan megteremtett utvesztőjében *elgazodni nem tudtak, Turinba vándoroltak* a magyar nemzet orakulumához, ki mint bölcs látnok, mindenkor megtudta mutatni a *nagyobbára koncert harcolóknak* a helyes utirányt.

Mikor ezelőtt 18 évvel elmulása alkalmával letűnt a magyar nemzet egéről a világtörténelemnek legnagyobb csillaga, fájdalmas zokogásában akkor azt hitte a magyar nemzet, hogy mindenét elvesztette. Pedig nem vesztett el mást a magyar nemzet, csak elhunyt apjának kihűlt porhüvelyét. Azok az eszmék, melyeket Kossuth Lajos hirdetett, mint fénylő napok a magyar nemzet egéről lövelik alá e nemzetet mindenkor éltető sugaraikat.

Eszméi bevésődtek a magyar nemzet lelkébe és szent örökség gyanánt szállanak apáról – fiúra. Így csak egy drága porhüvelyt helyeztünk el ezelőtt 18 évvel Budapesten a Kerepesi temetőben. Kossuth Lajos eszméit nem temették el. A mint régebben a nagy remetének számkivetése helyére jártunk politikai életünk bajaiban tanácsot kérni, most az ő eszméi, ezek a tündöklő napok, vezetnek bennünket. Ezek képezik mindenkor a nemzet tanácsának kiapadhatatlan forrásait. A ké-

telkedő ebből merit biztatást, a nemzet jogaiért küzdő új erőt, bátorságot a csüggedő, új lelkesedést a porba sújtott, megszegyenítést a hitszegő, ki az ő szent örökségét az önzés, az egyéni célok érvényesülésének apró pénzeire akarja fölváltani.

Kossuth Lajost hát nem temették el 18 évvel ezelőtt. Eszméi itt élnek közöttünk. Hiszen az eszme az egyéntől el nem választható. De vajjon el szabad-e mondanunk, hogy eszméit kivivta mind a magyar nemzet? Itt csak egy fájdalmas sóhaj szakad fel keblünkől, mely elszáll az égiek honába az ő nagy szelleméhez, tudtul adván neki, hogy: „*eszméid még mind kiviva nincsenek.*”

Kossuth Lajos eszméi még nem tudtak mind testet öltetni. Várják megvalósulásukat. Nem valósulhattak még eddig meg a nemzet biztos alapját képező szent ideák, mert még eddig mindig igen sok volt közöttünk a hitszegő.

És ha betekintünk abba a nagy

eszmevilágba, mely szent örökség gyanánt Kossuth Lajostól reánk maradt, még nagyon sok van ott olyan, mely fölünk és a későbbi utókortól várja megvalósítását. Az ő halhatatlan szelleme, határtalan akarateréje csak a legszelebb alapjait rakta le annak a Magyarországnak, melyben az eszmék nagy tömegét valóra váltani segíteni szigorú honfiai kötelessége lenne e hon minden fiának.

Fájdalom azonban az, hogy a szent örökségben olyanok is részesedtek, kik a feladás, a megalkuvás elvén állva, csak önös céljaikat és nem Kossuth eszméinek megvalósítása által hatalmassá fejlődő Magyarországot akarják szolgálni.

Most is Kossuth Lajos eszméinek szent varázslata alatt küzd egy lelkes kis tábor a magyar politikai élet nagy és változatos harcterén. Küzd, mert az emberi jogot teljes érvényesülése, a demokratikus Magyarország még mindig csak a kivívást követő Kossuth-eszme; az ő legszebb álmái.

De nem sok idő választja már ettől sem a magyar nemzetet. Az ő nagy eszméinek fényesen tündöklő napja „*győzelemre segíti a bátrakat.*” És ha majd győzelemre jutnak ezek a dicső eszmék is, nagy szelleme, mely örökké él a magyar nemzet lelkében, akkor fog csak igazán megpihenni, legszebb álmának, a független demokratikus Magyarország megteremtésén.

A DMKE. működése.

Jelentés az 1911. évről.

I.

Makó, márc. 19.

A DMKE csanádmegyei osztálya e hó 10-én tartotta meg az évi rendes közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlésen Magyar József úr titkár főgimnáziumi tanár terjedelmes jelentésben számolt be az egyesület múlt évi működéséről, valamint azokról a tervekről, melyek az itteni osztályvezetőségét az egyesület jövőjét illetően foglalkoztatják.

A jelentés érdekes világot vet ezen kulturintézményünk egész életére és működésére. Már ezért is megérdemli, hogy a közönséggel megismertessük, de meg, hátha érdeklődést tudunk általa kelteni közeink körében a DMKE. irányában, melynek egész működése általános kulturális szempontból is, de e mellett hazafias tekintetben is nagy jelentőségű és áldásos s éppen ezek folytán megérdemelné, hogy a közönség a mainál hathatósabb támogatásban részesítse.

A titkári jelentést az alábbiakban egész terjedelmében leközöljük:

Osztályunk az 1911-ik évvel működésének hatodik évét töltötte be. Nagy, kimagasló eseményekben s eredményekben ez az év sem gazdag, egyik-másik téren családossá is találkoztunk, de mégis bizonyos megelégedéssel, nyugodt lelkiismerettel tekintünk végig osztályunknak ezen az annalesén is, mert meg vagyunk győződve, hogy osztályunk minden lehető elkövetett hivatásának betöltésére.

Hogy minden újabb tervünk nem sikerült, hogy többször közömbösséggel találkoztunk, hogy támogatást kérő szövegünket néhol ridegséggel utasították vissza, ezért sem okunk, sem jogunk az elkedvetlenedésre nincs, sőt még ilyenre gondolnunk sem szabad. Meg kell fontolnunk, hogy bizonyos tekintetben még mindig a tervezettség, a tanulmányozás idejét éli osztályunk, hol, merre, mely irányban érvényesítse befolyását, hol s miként teljesítse hivatását s valósíthassa meg kulturális célját. Nagyobb tervek kivételére nem is rendelkezünk még osztályunk kellő anyagi erővel. Nagy fontosságú jelenségek tarthatjuk azonban már eddig is, hogy a DMKE s intézete a nagyközönség részéről kezdő mellénylésben, elismerésben részesülni s kézzel annak szívében gyökerezni.

A DMKE. internátusa.

Osztályunknak legszebb, legfontosabb kulturintézménye, amelynek életében az intézet fāradhatlan igazgatójának buzgalma s a lelkes pártfogók támogatása folytán csak állandó fejlődést, haladást tapasztalhatunk, a DMKE-Diákotthon. Bár az intézetről maga az igazgató főgimnáziumunk 1910-1911. évi értesítőjében részletes jelentést tett, helyén valónak tartom róla e helyt is rövid ismertetőt adni.

Az 1910-11-ik évvel a Diákotthon ötödik évét fejezte be. Anyagi küzdelmek éve volt ez is, mint az előző évek. Számolni kellett a rendkívüli arányokban növekvő drágasággal, éppen ezért a költségvetést a kedvezményes helyek csökkentésével kellett egyensúlyba hozni. A politikai zavarok miatt az addigi 7000 korona évi segélyt a közoktatásügyi minisztérium az 1910-11-ik évben még nem emelte fel a kért 10000 koronára. Örömmel jelenthetem azonban, hogy első sorban osztályunk fāradhatatlan elnökének, Návay Tamás Oméltóságának mindnyájunkat hálára kötelező lelkes buzgalma folytán az 1911-ik év augusztus havában intézetünk a

10000 korona államsegélyt végre megkapta. Szomorú tény azonban, hogy Csanádmegye törvényhatósága az eddig évenként adott 1000 koronasegélyt 500 koronára szállította le, sőt még ezt sem folyósította most már 2 év óta: továbbá, hogy Makó városa érthetetlenül még mindig a legnagyobb ridegséggel zárkózik el attól, hogy az intézetet, amely az ő intézete is, a legesekélyebb adománnyal segítse. Mégis hála a lelkes adakozók s támogatók jóságának s az intézet igazgatója példás gazdálkodásának, a múlt iskolai évben is 14362 korona 29 fillér volt fordítható adósságok törlesztésére.

A tanulók száma a múlt évekhez képest tetemesen növekedett. A felvett tanulók száma 153, akik közül 151 jelentkezett. Ekvözben eltávozott 15, meghalt 1 s így az év végén maradt 134. A fenti számon kívül 1 tanuló ingyen lakást kapott egész éven át. Ezzel a létszámmal az intézet jóformán már meg is telt, a nagyobb számú jelentkezés csak azért volna kívánatos, hogy a jelentkezők felvétele alapos megrostálással történhessék.

A kedvezményezettsek százalékos száma 34.64 az egész év folyamán a kedvezményes helyeken tényleg elengedett összeg 7762 korona. Havi 36 korona ellátási díj fizetésére kötelezett volt 100, 30 koronára 19, 24-re 14, 18-ra 9, 12-re 4, ingyenes volt 7 tanuló.

Szélcsend a politikában.

Khuen visszatérése lehetetlen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 19.

A kihallgatások végeztén bekövetkezett csönd termeli a legszilajabb kombinációkat. Egyes magyar politikusok csak azért, mert Návay képviselőházi elnöknek protektor atyafisága van Bécsben, kiröppentik Návay nevét, mint olyat, aki hivatva van a válság megoldására s aki fölfedezte azt a formulát, amely itt is, ott is lecsöndesítene a politikai zajlást. Itt azt hiszik, hogy Návay nevét azok dobták a politika forgatagába, akik lent is, fent is Lukács László elé emelnek sörényeket. Egyáltalán azt észlelik itt, hogy a rezolúciót már rég sutba dobták s a személyi kérdés nyomult a homlokterbe.

A bécsi politikai körök, amelyek Khuen bukásának belső okait nagyon jól ismerik, tudják, hogy Khuen visszatérése lehetetlen egyrészt azon animozitás miatt, amelylyel személye iránt a magyar ellenzék viselkedik, másrészt azon vétkez politikája miatt, melyet a védő tárgyalása ált folytatott.

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfü keserü háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirágást, hasmenést és egyéb gyomorirágást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnek kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.nmar ffo védjegy rajta van.

A széki választás.

A választási elnököt letartóztatták.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, március 19.

A mai napnak az az óriási szenzációja, hogy a széki választókerületben megejtett tegnapi választás után a választási elnököt letartóztatták, méltó módon emelkedik ki az egész mai korrupt rendszerből. Sok gázságot követtek már el Magyarországon a hatalom nevében és érdekében a választási elnökök, de még egy se merészkedett odáig a törvénytelenségek terén, mint a széki választási elnök, akit már igazán nem lehetett szabadon futni tovább, hacsak nem akartuk volna ezt a magyar földet a legvadabb ázsiai néptörzs földjévé lealjasítani, ahol már semmi jog, semmi törvény, semmi igazság, semmi becsület nincs, mert mind szabad prédája az ököljogban erősebb hatalomnak.

Benkő Albert uramat, aki pedig hozzá még pap is, bizonyára elszédítette a mai uralkodó rezsimben való ő részesülése. Tudta, látta, hallotta, tapasztalta, hogy a mai munkapárti rendszer mellett a hatalom embereinek sok minden szabad, mondhatni azt is, hogy minden szabad. Gondolta hát, hogy érdemesnek s méltónak mutatja magát e hatalomhoz. A hatalom jelöltjének az ellenfeleit egyszerűen becsukatta, sommásan végzett velök, így títotte el azokat a szavazástól s így lett képviselővé „választva” a hatalom embere — két szótöbbséggel.

Jellemző a Benkő Albert tette. Jellemzi az egész mai rendszert. Rettenetesen romlott már az a rendszer, melynek alakjai idáig merészelnék abban biztukban, hogy az általuk képviselt hatalomról e miatt úgy se kell semmitől se tartaniok.

Külömben erről a tegnapi széki választásról s a mai letartóztatásról következő tudósításunk számol be:

Tegnap 10 óra öt percek az elnök kitűzte a zárórát tizenegy óra öt percre s ennek letelével hamar kiszivárgott a hír, hogy Hatfaludy Ernő öt szótöbbséggel győzött. Nemsokára, féltékeny tájban kieresztették Láng elfogott párhíveit a kisdédvőből.

Tizenegy óra ötven percek az elnök a közséháza erkélyéről kihirdette a választás eredményét:

— Beadott 87 szavazat, egy érvénytelen... — A többbit lefoglák! — kiált közbe egy paraszt.

... ebből 40-et Láng Aladár, 42-et Hatfaludy Ernő képviselőjelölt kapott, a kit ezennel a kerület megválasztott képviselőjének jelentek ki.

Szörványos éljenzés, a lakosság csendben van, csupán katonák sürrögnek-forognak, indulásra készülnek, kezdik felszedni a Szék és Szamosújvár közt ideiglenesen felállított tábori telefonvonalat, melyet a hatóság azért kért, hogy hátha még nagyobb karhatalomra lesz szükség a 112 választó ellen. A bukkott jelölt az első, a ki Szamosújvárra utazik, alighanem utoljára volt Széken. A győztes párt nagy diadalmi tort csapott a távollevő képviselő tiszteletére s az okvetlenül a következő petíció öröme.

A széki választásnál a főispán rendelkezése 30 választót a választási helyiség udvaráról a választás tartására elhurcoltak. Dr. Káng feljelenésére ma kiszállott a királyi ügyész és

a választási elnököt és a főszolgabíró a választásnál elkövetett visszaélések miatt letartóztatta.

A lakosság Justh Gyulának táviratozott segítségért. A katonaság a helyszínén maradt.

Széken, az ország legkisebb választó kerületében, hétfőn volt a választás. Szék 112 választója ismét abban a szerencsében részesülhetett, hogy legdrágább honpolgári jogát gyakorolhatta. Két munkapárti jelölt mérkőzött a 112 szavazatért: a hivatalos jelölt Hatfaludy Ernő nyugalmazott honvédhuzárőrnagy, a főszolgabíró nagybátyja volt, ellenfele pedig dr. Láng Aladár szilágyosmlyói ügyvéd.

A választásra nemcsak a jelöltek, de a hivatalos hatóságok is előre készülődtek. A dési királyi ügyész még már hetekkel ezelőtt eljárás indított dr. Láng ellen vesztegetés miatt, szombaton pedig le is tartóztatták a jelöltet családjával együtt. Szombat reggeltől estig az egyik községi iskolában tartották őrizet alatt és csak hétfőn reggel bocsátották szabadon, miután Jackovics Iván, dési vezetőügyész kiszállt a helyszínén.

Választási elnök Benkő Albert ref. lelkész volt.

Vasárnap este óta az egész község minden utcáját, kertjét esendőrök és katonák szállották meg, Szék válosággal ostromolt alatt állott. A választást megelőzőleg — a mi biztos, biztos — egyre másra tartóztatták le Láng párhíveit. Hatot vasárnap beszállítottak Szamosújvárra, huszonkét választót pedig a választás lezajlása után, hétfőn délelőtt bocsátottak ki a községi kisdédvőből, a hol esendőfedezet alatt fogva voltak.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közzölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

az Urániában.

1912. évi március hó 20-án, szerdán este fél 8 órakor.

rendkívüli fényes előadás

Makón még nem látott szenzációs műsorral!

A kis koldusfiu. Dráma. Légyvárak. Humoros. Apák büne. Nagyhatású dráma. A szerencsés nyerő. Nevetető. Legifjabb menyecske. Rendkívül kagagtató. Sablómadarak. Látkép. Rövid az öröm. Hosszu a vágyakozás. Az életből merített színmű.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Az igazgatóság. (134)

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 20. Szerd. Római kath. Joachim † Gör. kath. Március 7. Vazul és t. — Nap két 6 óra 7 perckor, nyug-szik 6 óra 9 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Hőemelkedés és elvélve csapadék várható. — Sörgőnyprognózis: Enyhébb, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 9-6 fok Celsius.

Kossuth gyász-dal.

Irta: Réthy László.

Volt egy idő, — nem oly régen:
Virág nyíltott erdőn, réten,
Egész ország énekelte:
„Kossuth Lajos azt izente!”

Gyászba borult árva hazánk:
Itt hagyott az édes apánk;
Nincs már aki azt izenje:
„Előgyott a regimentje!”

Nem halt Ő meg, csak aluszik,
Nemzete fölött örököl;
Legyünk készen harcra menni,
„Ha még egyszer azt izeni!”

Esküszünk szent hamvaiddra,
Hazánk hívó szavaira.
Sirodból ha kifogsz helni:
„Mindnyájan el fogunk menni!”

— Kossuth-gyász. Holnap, e hó 20-án lesz 18 éve annak, hogy a nemzet ujjábredésének lánglelkű apostola: Kossuth Lajos turini magányában, önkéntes számkivetésében kilehelte nagy szellemét. A magyar nemzet azóta mindenkor igaz kegyelettel ünnepli meg e gyásznapot. Makóváros közönsége is minden évben belső kegyelettel ünnepli meg e gyásznapot. Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából holnap, szerdán délelőtt 9 órakor isteni tisztelet lesz a református ó-templomban, melyen a város képviselőtestülete vesz részt.

— Nem sikerült árverés. Hajdu János városi főszámvevő és Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos tegnap kint jártak a város espikési és ludvári erdejében, hogy a tél folyamán lenyosott három ezer kéve akác és fűzfa galyat árverésen eladják. Az árverésen azonban nagyon kevés vevő jelentkezett. A kik megjelentek is, oly csekély összeget ígértek a galyért, hogy az árverést be kellett szüntetni. A kiküldöttek most felhatalmazást kérnek a városi tanácstól, hogy a rózsát egy tételben adhas-sák el.

— A képviselőválasztók összeírása. A képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására, mint már megírtuk, a tanács bizottságot küldött ki. Paku Imre bizottsági elnök vezetése alatt, a névjegyzéknek összeállítására kiküldött bizottság az összeírást már megkezdte és naponként a hivatalos órák alatt a nagytanács teremben végzi.

— Bérbe adott városi föld. A régi vásártéren levő, körülbelül hét katasztrális hold városi földterületet egy bizottság holdankint átlag 90 koronáért haszonbérbe kiadta, mely összeg tekintettel arra, hogy a terület legnagyobb része szikes, elég magas.

— Beszűntetett állás jövedelme. A polgármester a városi tanács előterjesztésére a dobosi állást még a múlt évben beszűntette, így most a dobosi teendőket a kisbírók végzik és a hirdetési díjak a város

pénztárába folynak be. A számvevőség kimutatása szerint a múlt évben összesen 500 korona folyt be hirdetési díjakból. Ha ehhez hozzá vesszük a dobos 480 korona fizetését és egyéb mellék járandóságait, amelyeket nem kell jövőben kifizetni, elég szép összeget takarít meg a város és még számottevő jövedelemhez is jut.

— Kövezést kérnek. A Kerkápoly-utcai lakosok ma kérvényt adtak be a városhoz, melyben azt kérik, hogy utcájukat a Zrínyi utcától kezdve köveztesse ki a város, mert ott ilyen esős időben a kocsi közlekedés teljesen lehetetlen. A város valószínűleg teljesíti a kérvényezőik kívánságát, mert azok kijelentették, hogy hajlandók a kövezési költségeknek két harmadát viselni.

— A városi mázsaház kibővítése. A városi mázsaház létesítése és — ott hiteles mázsák tartása igen nagy fontosságú a város közönségére nézve. Ilyen intézménye már rég óta van Makó városának is. Azonban a mostani kisméretű városi mázsaház, a szépen kifejlődött kereskedelem miatt ma már nem felel meg céljának, mert szűk. Nagyon helyes tehát az az indítvány, amelyet Vigh Pál városi képviselő adott be ma a képviselőtestület elé. Azt indítványozta ugyanis, hogy a város a mostani szűk városi mázsaházat a mai viszonyoknak megfelelően bővíttesse ki s a gabona piacon a mérések teljesítésére állítsasson fel egy mozgó, szállítható mázsát, hogy a közönség ne legyen kénytelen az eladott gabonát a mázsához szállítani, mert az a gabona piactól egy kissé távol esik. A beadott indítvány fölött az áprilisi rendes közgyűlés határoz.

x Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— Kéményseprői tarifa. Nagyon sok panasz volt már Makón a kéményseprőkre különösen a miatt, mert nem seprik rendszeren a kéményeket. Szinte bélyeges instanciát kell hozzájuk benyújtani, míg egyszer megkaphatja, akinek pedig már nagy szüksége volna rájuk. Most más panasz is jött hozzánk a kéményseprőkről, illetve segédjükről, akikért ők a felelősek. Hatóságilag megállapított tarifájuk volna, azonban nem az első panasz ez a mostani, hogy azt a kéményseprő segéd urak nem igen tartják be. Erre eléggé jellemző példa, amit most közölnek velünk, hogy a makói V-ik polgári olvasó-körben a Nagy Antal kéményseprő segédje két kéményért 1911. nov. 13-án 32 fillért, dec. 3-án már 40 fillért, 1912. jan. 27-én 62 fillért, februárban nem volt s márciusban 32 fillért követelt és kapott. Kérdés, melyik volt a jogos követelés? Mert nyilvánvaló, hogy valamelyik esetben — talán kétszer is — jogtalan díjakat szedett a kéményseprő-segéd.

— Iparos ifjak mulatsága. A makói iparos ifjak április 7-én, husvét másodnapján műkedvelői előadással összekötött bálát rendeznek a makói új katolikus templom építése javára. A műkedvelői előadást a Hollósy Kornéliaszínházban tartják meg s Tóth Edének a „Falu rossza” című híres és kítűnő népszínművét adják

elő. Előadás után a közönség átvonul a Korona-szálloda helyiségeibe, ahol azután a bál fog lezajlani. Iparos ifjak nagy ambícióval és szorgalommal készülnek ez estélyre, ami hogy minden tekintetben teljes sikerű lesz, az előjelek biztosra mutatják.

— Nincs többé drágaság! Örökösen panaszkodnak, hogy elviselhetetlen a drágaság; lehetetlen megélni! Arról azonban megfeleledkeznek, hogy az igények még hallatlanabb mértékben fokozódtak és hogy senkinek se jut eszébe, ceruzával a kezében, pontos költségvetésben megállapítani a háztartási bevételeket s kiadásokat. A ki ezt nem mulasztja el, soha se fog a hó, s az év végén arra a keserű felfedezésre ébredni, hogy deficitben maradt. Ehhez azonban még az is okvetlenül kívánatos, hogy állandó tanácsadóul válassza a gazdasszonyvilág 18 év óta kipróbált hű barátját, a „Háztartás”-t, mely Kürthy Emilné szerkesztésében, arra oktatja olvasóit, hogyan lehet ősön és jól öltözködni, kertészkedni, sütni-főzni és úgy városi, mint falusi háztartását ellátni. A „Háztartás” havonként háromszor jelenik meg gazdag tartalommal, szépen illusztrált füzetekben. Időről-időre pályázatot hirdet, melyek nyerőinek Erdős József kiadó-tulajdonos értékes díjakat tűz ki. Előfizetési ára egynegyed évre 13 korona, félvre 6 korona, egy évre 12 korona. Az előfizetési pénzek a „Háztartás” kiadóhivatalához (Budapest, VI. Eötvös-utca 36.) küldendők, amely készséggel küld mutatóvány-számokat is.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek. Kádár József Cseh Veronikával, Varga Mihály Szücs Máriával. Házasságot kötöttek. Jenei Sámuel Mágori Rozáliával, Berliner Sámuel Weisz Ionával, Zafir Mór Paskesz Rézivel, Jó Sámuel Szücs Etellel, Goresa Mihály Dragomér Máriával. Elhaltak. Nagy Gy. Julianna 22 éves, Sánta Mária öz. Bog-nár Mihályné 79 éves, Balogi Anna Németh Jánosné 76 éves, Kocsis Ilona 9 hónapos, Kis Julianna öz. Fehér Istvánné 59 éves korában.

— Klein Mór Korona-áruháza nagy alkalmi vétel hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét!

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre 14 Kor.
Félvre 7 Kor.
Negyedévre 3 K. 50 fill.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Teljes

Italmérési

berendezések.

sörkimérő-készülékek folyékony szén-savval, vagy légnomással való üzemre pálinka-, sör- és borkimérő pultok, kimérő-csapok, vezetékek és az összes szerelvények

Dr. Wagner és társai

Budapest, IX. kerület, Tinódy-u. 3.

Elsőrendű különlegességi gyárt-mánya. Legnagyobb gyár e szak-mában.

Tessék 3. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Eladó föld.

Brutyó Istvánnak, a szárazér partján, Márton Bálint szomszédságában 641. :-: szám alatt lévő :-:

egy fertály tanya földje,

rajta levő épületekkel együtt szabadkézből eladó.

Értekezni a helyszínén

417

Brutyó István tulajdonossal.

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju

férfi ruha szövet,

valamint nagy mennyiségű

női ruha szövet,

melyek mesés olcsó árakért

416 szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Nagy alkalmi vétel.

Porcellánárakban, itt még soha nem létezett

olcsó árak

Weisz Mózes pince helyiségében, a volt Vendel-féle házban. Vásár alkalmával a színház előtti téren.

Klein Mór

418

Korona áruháza.

Kiváló minőségű

5 éves rizling, kövi-

dinka és Bakator

literenkénti ára 1 korona.

Muskotály

ára 1 korona 20 fillér

Iritz Sámuel öz. cégnél.

Regény.

Szerellem a sirig

vagy (17)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

I.

A Serravalné meghatott szemei előtt. És mikor végre Toron bejárata elé értek, Jean olyan furfangosan csinálta a dolgot, hogy még aznapra meghívást kapott, hogy töltsse a délutánt Trangy kisasznonyánál.

Visszatért oda másnap is s így megszokta, hogy majdnem minden napos vendég legyen Toronban.

A leggyakrabban egyedül volt ott Simonnenal, miután Trangyt sűrűn távol tartották ügyei. Ezek a kettesként töltött órák részint Mozárt szonárak hallgatásával, részint egy-egy kerti padon folytatott beszélgetéssel teltek el, miközben gyönyörködve legeltették szemüket a kis tó szakadatlan színváltozásán.

Jean elbeszélte a gyermekkorát, mely boldogan vegyült össze a környék legapróbb részleteivel. Simonne beszélt Olaszország északi városaiban átélte napjairól, s bár gondosan került minden megjegyzést, mely panasznak tetszhetett volna, a fiatal ember némely elhallgatásokból kitalálta.

Hogy ez a nomád élet oly epés ember társaságában, mint az apja, nem volt ment sem a prózai unalmaktól, sem a korai szenvedésektől.

Gyöngéd szánalom mozdult meg szívében a gyönyörű leány iránt, ki kora ifjúságától fogva érezte az élet zordságát.

Együttal csodálkozott rajta, hogy bár oly korán és oly élénken érezte a fájdalmát, mégis annyi jószág és szelidség volt benne, mely szeretetreméltóan türelmessé tette, mások iránt.

„Hasonlít az én anyámhoz“, gondolta magában a fiatal ember és ez a hasonlatosság annál rokonszenvesebbé tette Simonnet előtte.

Bár minden egyes találkozás közlékenyebbé tette őket, társalgásuk ment maradt attól a szentimentális és kétértelmű udvariaságtól, melyet az angol szokások beszívása a lírt elnevezése alatt divatba hozott.

De a két fiatal tartózkodása, avagy félénksége dacára, a szerelme láttatlanul is lefelé fordult rájuk.

A virágzásban levő fák, a virágillattal telt langyos levegő közreműködésével elárasztotta köröttük folyadékát s eltöltötte vele őket.

Jean naponta zenétől, tavasztól kábultan tért, haza Toronból, és mikor magányosan ült a diófák hűsében, minden hő érzelmé mindegy megsűrűsödött s forró harmat alakjában sult vissza szívére. Bizonyos jelekből, melyeket egykor már érzett — bár nem ilyen nagy mértékben és ebben a társaságban — felismerte a szenvedély hatalmát.

(Folyt. köv.)

Biztosítom

☞ hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórákat akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN, Fötér. Az Otthon-kávéház mellett.

Valódi husvétii kék szilva pálinka, literje 2 korona, kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesítem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti Cormick-féle kévekövös aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógépeket, lógereblyéket, tárcás boronákat, négyszögben ültető Kukorica-vetőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tükörcél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

Új férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki urak közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden ur- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű urak közönséget, hogy ugy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Gyümölcsfa,

prima oltott alma és körtefa, darabja 10, 12 fillér

Görbe Jánosnál,

017 Kigyó-utca 18. szám alatt.

Állítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot megte-
lálja benne, amire - szükségse van. -

Tisztelettel tudatom

Makóváros és vidéke mélyen tisztelt gyászoló közönségével, hogy a Borsy-féle

temetkezési vállalatot

Borsy Imre utóda feloszlatta és én e teljesen új felszerelést, valamint az

árúkeszletet megvettem.

A többek közt rendkívül szép és száraz tölgy- és akácia palincsokat, kereszt és fejének való anyagot nagy mennyiségben s ezáltal eddig is a legjobban berendezett „Orangyal“ disztemetkezési vállalatot tetemesen megnagyobbítottam. Hét díszes és többrendbeli gyász-kocsijaim és megfelelő behuzatok s mindennemű ravatalozások

díjtalanul

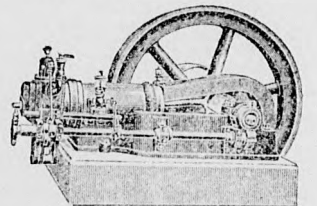
áll a gyászoló közönség rendelkezésére. — Pontos és szolid kiszolgálás jutányos árakon. Kérve a tisztelt gyászoló feleket nagyra-
becsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel

özv. Gyurik Lajosné

az „Orangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa, Kenyérpiac. (Tőkey-ház). — Az üzlet átvételéből kikerülő használt boltberendezés jutányos áron eladó.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. Drezdai Motorgyár Részv.-Társ. Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ: Gellért Ignác és Társa Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

65 hold her e-
prima föld

haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet

Iritz Miksa tulajdonossal.

Lucerna,

gacsibai tanyámon egész évi kaszálásra kiadó. A parcellákban szabad választás.

Mandl Zsigmond. 407

Vendéglő eladás.

A Zöldfa utcai

Zöldfa-vendéglő

kitünő forgalommal, elköltözés miatt a lehető legjobb feltételek mellett azonnal szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet ugyanott, Kovács György tulajdonossal.

Prima

here=széna

kisebb és nagyobb mennyiségben, valamint

tehénnek való széna

kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél

Föld-eladás.

A Rákosi-ut mentén öt köblös (öt rész) ugarföld tanyával, épületekkel együtt szabadkézből

örökáron eladó.

Tudakozódhatni lehet a helyszínen

Kiss János, vagy K. Szabó Sándorral, első és hátsó szomszédokkal.

Kiss András örökösei.

Asszonyom! A „Menyasszony“-hoz címzett

o rőfös- és divatáru üzletbe o vásárolja be szükségleteit, Dessewffy-tér püspökkerttel szemben: hol arra a kellemes tapasztalatra fog jönni, hogy az eddig vásárolt árnál sokkal olcsóbban vesz. Így tehát mindenki saját érdekében cselekszik, mielőtt vásárol, elsősorban az olcsóságáról elősmert cég áru-raktárát tekintse meg, hol mindennemű rőfös- és divatáru cikkek dus választékban a legujabb kivitelben megérkeztek.

Husvétii és tavaszi ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Ibolya krém, a legjobb hatású arc- és kéz-finomító szerek egyedül kaphatók:
szappan, pudér,

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszertárában.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára:

Ibolya-krém 1 korona.
Ibolya-pudér 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek, gumi-cikkek, kozmetika- és illatszerekben.
295

A Maros folyótól 100-150 lépésnyire levő s

halastó létesítésére

kiválóan alkalmas kikubikozott másfél katasztrális hold földem haszonbérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

Eladó ház tehénjárással.

A Pacsirta-utca 4. ujszám alatt levő ház tehénjárással együtt és egy napos ingói föld szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet

Kocsis Józseffel 405

szerda, péntek és vasárnap d. e. 9-11 óráig a fenti szám alatt.

Egyedül maradván, egy fél percig katonás léptekkel alá s fel járt a szobában, mely mozgás hozzá járult ahhoz, hogy idegeit lecsillapítsa.

Abban a pillanatban semmire sem gondolt. Mint a tanuló közvetlenül vizsgára szólítása előtt mindent feled és úgy érzi, mintha a feje csepővel volna tele tömve, úgy nem emlékezett a báró ebben a pillanatban még a saját gondosan kidolgozott eszmemenetünek az alapvonásaira sem.

De ez nem ijesztette meg.

Hiszen semmi egyebet nem kellett tennie, mint annak a bárgyú fiskálisfajzatnak újra meg újra azt a feleletet vágni a szeme közé:

„Én nem tudok semmit.“

Mindenesetre . . . őse, Nicolo valami élesebb választ adott volna; de mit tegyen? A lovag szerencsére még kevesebbet tudott mint ő.

— Csak három napig szeretnék ur lenni, — dörmögte magában. — Oh, ti firkoncok és fajzeusok!

— Excellenciád valóban pontos mint egy király! — mondta a szeretetreméltó lovag amint fényes kopasz fejét a félig nyitott ajtón kidugta.

A lovag gömbölyű, jól táplált emberke volt, egy kissé magasvállu, fehér és gyöngéd arcború, fekete pofaszakállkával, szép sima homlokkal, mely fénylett mint a tekegolyó.

Szeretetreméltó bizalmas modora elárulta az embért, ki előkelő körökben s főleg nők körül otthonos.

Ez utóbbiakat keresett széptevésekkel szokta elhalmozni és alkalmilag egy-egy rimes versbe szőtt bókkaikkal nekik kedveskedni.

De két mozgó erő volt benne: egy észszerű, mely támpontok nélkül a levegőben dolgozott és egy másik ösztönszerű, öntudatlan, mely előre taszította őt. Hasonlót érzünk, mikor a fogorvoshoz indulunk, ki bennünket. Az akaraterő vonakodik, szeretne vissza de a fájdalom előre űz bennünket; még arra is rábírna bennünket, hogy önként a nyaktilló alá fektessük fejünket.

Amint lábát a ház küszöbére akarta tenni, hol egy hét óta az ő ügyeivel foglalkoztak, úgy érezte a báró, mintha valamely sötét szakadékba süllyedne. Csak könnyű szédülési roham volt, melyet lakúzdött oly módon, hogy sétapálcáját a bejárat egyik oszlopának és a saját mellét a botnak feszítette.

Ha e pillanatban szemei lettek volna, hogy e világi dolgokat lássa, az oszlopos folyósókon az udvarban bizonyos számú embereket vehetett volna észre, kik megjelenésére mozgásba jöttek, ide-oda osontak, a nevét sugták egymásnak.

Csupa olyan emberek voltak ezek, kik a pörben, az ugynevezett kalappörben, kisebb-nagyobb szerepet játszottak és most valószínűleg utóljára eljöttek, hogy a vizsgálóbírónak rendelkezésére álljanak.

Ott volt Filippino, a kalapos gavallérosan öltözve, feltűnő, nagykockás öltözetben.

Ott volt Donna Chiarina, a neje csipkeszegélyű selyem köpenyben, rikitó színű legyezővel a kezében. A hajából magas teknősbéka fésű tornyosult fel, mely kétszázötven lirájában került a férjének.

Don Ciccio Scutto is ott volt, a pör lelke, az ő világos, magasan feltűrt, a bokái fölött ide-oda lógó nadrágjával és az ismert bozontos kalappal a fején.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

szines angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből
o o Bébé- és leányköpenyek, felöltők különlegességek. o oMértékszerű rendelek elsőrangú munkásokkal saját
műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák
fejkötők és himzet,
piqe paplanok.Női bluzok a legizlé-
sebb kivitelben.

(171) Szőrmeárak,

boák, muffok a leggyorsabbtól a
legfinomabb kivitelig.

Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.Diszítések és alakítások
a legujabb divat szerint.Pártos E. és Tsa Makó. Főter. (az
Otthonkávéház mellett)**Biztos sikert érhet el,**

a Makói Független Ujság

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

aki venni, bérelni,
eladni, bérbadni,
bármit is merttehirdetési
útján.**Eladó földek.**A Bánomban levő 1100 négyszög-
öl területű földem, gyümölcsfával
beültetve (utca hosszában 22 öl
széles), ugyanott 2200 négyszögöl
földem, gyümölcsös, (utca hosszá-
ban 32 öl széles). A Soványban
600 négyszögöl területű oltott szőlővel és gyümölcsfával beültetett
földem szabadkézből, örökáron eladó.Értekezhet
ni lehet: **Kocsis Károly**tulajdonos, szabó-mesternél, Kál-
404 vária-utca 5. ujszám alatt.**Mindenki**a Massey Harris aratógépet
vásárolja, amióta megismerték.

Kezelés betanítása díjtalan

és mindennap 374

HALÁSZÁ. gépraktá-
rábanMakó, Főter. — Vásárlás előtt
ne mulassza el megnézni.Aki arcának üdeségét s kezének, fogának
fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét,
pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!**Tubarózsa-kenőcs** a legjobb sömör, szepő és
májfolt elmulasztására!
tej-től az arc hófehér lesz!Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tuba-
rózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.**Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjob-
ban elősegíti! o o o o oAz őszülő hajnak eredeti szint ad a Hajregenerátor!
»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!
Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.**JENEI SZÉKELY LAJOS**

gyógyszertára a »Szent István«-hoz

M A K Ó N. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Továbbá Don Nunzianta a vastag burgundi orral, és Ganeriallo, a barát unokaöcsse, hosszú hajjal, vértelen arcokkal, kiéhezve a hosszú törvényszéki ülések következtében, melyek nem engedték, hogy takarmányát az utcákon kiénekelje. Végül a sokat emelkedett György is ott volt. Őt csak egy nappal előbb bocsátották ki a börtönből és Filippino vendégszeretően házába fogadta, nem épen hálaérzetből, mert nem érdem, hogy nem gyilkolt valaki, hanem kegyeletből jötevője iránt.

György nem ismerte fel a csupaszra borotvált elegáns gavallérban a fekete szakálu vadászt, ki a Faldában a kalapot elkérte tőle.

A leglevertebb mindezek közt elvitázhatatlan Don Ciccio volt a hírhedt Paglietta, ki szép pörét a szemei előtt elfolyt láta mint hólabdát, melyet egy másik az ő truccára egy bogrács forró olajba dobott.

A bírák, az ő állítása szerint, ez alkalommal egész piramidális számárságot fejtettek ki és ő épen fizeszer már azon a ponton volt, hogy röpiratát „Törvénykezésünk fogyatékoságáról“ fenyegető kiáltásba helyezze, mikor a báró hirtelen megpillantása, a váratlan és feltűnő mód, amint a bejárat alatt megjelent, maga sem tudta hogy miért, meghökkenetette.

Don Ciccio Scuotto bár ügyes és buzgó ügyvéd még sem volt semmiesetre kiváló szellem és semmivel sem jobb, mint a legtöbb pályatársai közül. Hitt a varázslatban, a szemverésben, az első benyomások csálhatatlanságában, avagy nem hit, amint az eset hozta magával; épen úgy, amint mindnyájan hiszünk egy kissé az álmokban és sejtelmekben.

Ami Santafusca bárót illeti, ezt csak futólagos látásból ismerte az ügyvéd, de nem él az ember husz évig egy ilyen hivatásban anélkül, hogy éles lélektani tekintetre szert ne tegyen.

Azt akarjuk ezzel mondani, hogy az a mód, amint a báró a kapunyílásba lépett, amint botját az oszlophoz feszítette, a könnyülábu neki indulás, melylyel a nagy lépcső első fogain felhaladt; öltözkének tulságos eleganciája, lépteinek tettetett könnyüése és gondtalansága, szóval valami kimagyarázhatatlan egész fellépésében felkeltette a famózus Paglietta figyelmét s arra birta őt, hogy kövesse az embert, mint a hogy egy halvány fényt követünk, melyet őt vagy hat órai iránytű nélküli és kétségbeesett ide-oda bolyongás után az erdőben hirtelen magunk előtt feltűnni látnunk.

Azért semmiesetre sem szükséges titokzatos sugalatokban és misztériózus fiziológiai törvényekben hinnünk; elég annak az elismerése, hogy lehet a dolgoknak és viszonyoknak ösztönszerű, sok évi gyakorlat által szerzett megszimatozása, hogy megmagyarázassuk magunknak, hogyan érezhette Don Ciccio magát indítva arra, hogy Santafusca bárót majdnem egész a vizsgálóbíró ajtójáig kísérje.

Az előszobában egy vén ajtónálló bóbiskolt, kit a báró az ő arrogáns, hepciás fellépésével gyöngédtele-nül riasztott fel.

— Mit parancsol? — kérdezte az öreg, miközben fájó ízületekkel felegyenesedett.

— Jelentse Martellini lovagnak, hogy Santafusca báró rendelkezésére áll, — és sétapálcáját felemelve, maga mutatta neki az utat, amelyre mennie kell.